

Бүгүн—Советской Конституция күнэ БЫРААҢЫННЫГЫНАН, ТАБААРЫСТАР!

Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһун!

САНА ОЛОХ

Х а н ы а
1931 сыл элтынны
15 күнүттэн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААҤЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАА
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААҤЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 121—122
(6569—6570).

1987 сыл. Алтынны 7 күнэ.
ЧЭПНИЭР

Сыаната
3 харчы.

Демократиябыт чэбдик күүһэ

Бүгүн норуот бүтүүнүн сырдытан сырдык бырааһынныгы—Советской Конституция күнэ. Лоп курдук уон сыллаабыта ылымалыбыт билини дойдубут Төрүт Сокуона аан дойдуга саамай демократиянайыан аарыллыабын аарыллар.

ССКП КН муус устардаабы (1985 с.) Пленумунан уонна партия XXVII съезинэн туруоруллубут олох бары эйгэлэрин хорсунунун уларыта тутуу, социальнай-экономическай сайдыыны тосту түргэттэтии курсуун олоххо киллэрини кэмтээр, билини социалистическай демократиябыт ийини дикки өссө ордуу дьулуруу хардылыгыр. Билини общество уонна государство дьыалаларын салайыыга үлэһиттэр улам кинигин тардылларлар, демократия представительлэри талымалдаа да, быһаччы кыттылыа да формалара ордуу үрдүк көдүүүбү бэрэллэр, политическай институттар үлэлэрэ тупсар. Партия бу курсуун норуот истинниги биһирээһинэ, өйөөһүнэ 1986—1990 сылларга уонна 2000 сылга дикки кэмэс ССРС экономикай уонна социальнай сайдыытын Государственной былаанын бырайыктарын, Государственной предпринятиелар (холбоһуктар) тустарынан уонна Үлэ коллективтарын туһунан Сокуоннар бырайыктарын, уон ийикс пилететига уонна 2000 сылга дикки кэмэс пилететига доруобуулаах харыстааһыны сайыннары, ийинэ ССРС-ка доруобуулаах харыстааһыны уларыта тутуу сүрүн туһаайыстарын дьүүлэһинилэр хаамыстарыгар көс-түбүтэ.

Народная депутаттар Советтарын оруоллара лаппа үрдээтэ, Билини оройуонмут Совета быһбардааччылар 70 араас этинилэрин наһаа быһылыынан ылан олоххо киллэрини үлэһин. Олортон 80 бырыһааннара социальнай хайысхалаах, Ити—медицинский медицинский хааччылыыны тупсары, оскуолаада киирээх ийинээри саастаах олоһорго аналлаах учурдунулар туһу уонна бэлэмнээһини, культура таргыллалары материалнай-технической базаларын бөдөрөгүтүү, котельнай хаһаайыстыбыны чомехтөөһүн, нэһиличчи уонна хааччылыы, о. д. а.

Бары 14 селскэй Советтар эмээ ийиник албах үлэһитинэн олоһоллор. Ол эрээри Советтар, ийинилэр депутаттарын, бастайааннай комиссийаларын үлэһиттэр саҥаны киллэрини ситэтэ суох. Сыланы, Одоулуунга, о. д. а. бастайааннай комиссийалар ырааһыан ситэтэ суох үлэһиттэр. Чурапчы селскэй Советын исполкома бөлүлүгэ тупсаран оҕоруу боппуростарын быһаарыыга предпринятиелары уонна таргыллалары кытыларыыга мөлхөтүү үлэһин. Ийиник бөдөг ийэбастары туоратыы, Советтар уонна кинилэр депутаттарын бырааптарын толору туһаны—бүгүн уһулучу дьобун соруу.

Совхозтар, агропромышленнай холбоһук таргыллаларын, государственнай предпринятиелар, бары үлэ коллективтарын бөлүлэрэ дьаһаныыстар, кинилэр бырааптара тосту кыттылыылар. Маннаах усулуобуйага үлэһиттэр байдаларын өйдөрүн-санааларын уопсай дьыалада улам активнайды кытылар, дьобурдарын ордуу көхтөөтүк холбоуу буолан ийэллэр. Ити быһылыгы ураты кураан сайын үс-кээпит ыраахтарын утары тыһааһынаах охсуһуу кэмтээр ордуу ырылыгы көһүнү. Ол эрээри ханна баһытыр үлэһиттэр эппитиастарын үрдэтингэ, үлэ уонна бородууксууа хаачыстыбатын ситиһингэ, общественнай баайы-дуолу харыстааһыны уонна кэмчиилээһингэ, научнай-технической прогресс түргэтэтингэ өссө элбэри оҕорорбут наада.

Демократияны сайыннары биһр көстүүтүнэн салайааччыларын быһбардааһын буолар. Оройуонна ити саҥаланы, «Чурапчы» совхоз директоре, өрөмүөнүүр-технической предпринятие управлююцай, Болдугур, Маралайы, Хатылы отделениеларын управлююцайдар, үгүс биригэдиалар үлэһиттэр уопсай сүбэлэһинилэринэн талылынылар. Ити быһбардааһыт салайааччы дьаһаны, быһбардааһыт үлэһиттэр дьаһаны эппитиастарын тигиэ үрдэтэр.

Билини демократиябыт—дыһаах социалистическай демократия. Ийинэхэ тус бэйэ ийин көрүнүү, олохтообуусууу, кырааас ведомственная интериэс-кэ охтуу хайдах да дьүөрөлэһиттэр.

Социалистическай демократия чэбдик тыһаа оройуон үлэһиттэрин социальнай-политическай айар активностарын өрө күүрдэр, экономикай уонна социальнай сайдыы баарабай соруктарын ситиһингэтии толоруута кыһаттыыр.

Снимок: «Якутмелиоводстрой» трест ЦМК-ын интернациональной коллектива.

П. Онещеников фотота.

Бырааһынныкка үлэнэн бэлэхтэр

Сыллаабы — баар!

Алексей Парфенов—Карл Маркс аатынан совхоз бастыт маныыс-сыта, «Аартык» ыргач-комсомольскай ферма старшайа, партия чили-ингэр кандидат Ийини бу күнүбүгэ үгүс ыһыныга 2000-лаах киирбикти 116 ит аһарда. Старшай бу үгүс холобурун ферма

эмээ оһуһаах маныыс-сыта Татьяна Рязанская хатылаата. Ийин көрдөрүүтэ—2073 кг.

Коллектив атын ийинилэрэ Улуу Октябрь көрсө сыллаабыларын эмээ болдубун ийинэ толорорго дьулуһаллар.

«СО» корр.

Субуруускайдар —от курууһугар

Бу күнүбүгэ Осетроватан Алларса Бастээхэ престэбиит оту толору тигиһит өссө биһр аал кыллэ. От Субуруускай аатынан совхоз сүөһүтүгэр аһаан Новосибирскай, уо-баластан аһаалыһа. Аал кытыла тиксэрин кытта совхоз куруусчуттарын биригээдэтэ (салайааччы В. П. Павлов) та-бааһы курууһааһыны саралаата. Ийинтэн 40 тонната хайы-үйэ авто-

машиналарга тигиһит ха-һаайыстыба фермаларыгар кыллэ. Бу күнүбүгэ Алларса Бастээхтэн оту тигиһит-таһааы саллар.

Аһа аһыах хонугунан субуруускайдар Күбэйи оройуонутар оту престэ-бингэ ийини пилетүү ыһы-тыахтара. Бу коллектив-тай престэбиит отторо ав-томатизацияны кыһааһы сүөһүнэн таһааһылар.

А. ЕФРЕМОВ.

ПРОПАГАНДИСТАР ИСТИНЛЭРИГЭР

Бу дьыл алтынны 9 күнүгэр сарсмарда 9 чаас-тан ССКП райкомун ак-товай салаатыгар пропа-гандистар оройуоннаады семинардара бэрэлэр. Оһо-партийнай таргыллалар сен-

ретардара, үөрөх бары пе-рүһүнүн пропагандастары ыһаарылларлар. Семинар үлэһиттэр ССКП обкомун лектордара ыһаахтара.

УДАРНАЙ ҮЛЭ РАПОРДАРА ССКП райкомугар, райсовет исполкомугар

«Якутмелиоводстрой» трест оройуоннаады ме-ханнизованнай колон-натын коллектива Улуу Октябрь 70 сылын көрсө тутар-танар үлэлэр ийини сыллаабы былааннарын толорон тийбэргэ эбэһэ-талиһтыба ыһымыта уонна оройуон бары үлэ коллективтарын юбилейи көрсө үрдүк соруктары туруоруунан үлэһиттэр ыһаарыһыһыт.

Билини интернацио-нальнай коллективныт юбилей ийинээри бу

эбэһэталиһтыбатын бол-дубун ийинэ, Консти-туция күнүн көрсө, то-лорбутун туһунан рапор-дыбыт. Мехколонна ту-тар-танар үлэлэргэ ийини сыллаабы былаана—1 мөл. 784 тыһ. солк. Ону үүнүн ийинээн 1 мөл. 983 тыһ. солкуобайынан толордубут. Ол ийигэр бэйэ күүһүнэн 1 мөл. 564 солк. тутар-танар үлэлэр оҕоһуллан, ийини сыллаабы былаан 100,8 бырыһыан туолла. Гене-ралнай бэдэрээт, уу-ха-һаайыстыбанын объект-тары тутуу ийини сыллаа-бы киирбиклэрэ туһаан-лааһынан 51,5 уонна 53,6 бырыһыан аһаары-лыһылар.

Эбэһэталиһтыба э-этиллибитин курдук, бу кэмгэ Нуоһаан ситигир-дэр системата үлэһитил-лэриһини. Чурапчы нуо-һаан ийини-регуляторын тутууга барыта 314 тыһ. солкуобайдаах тутар-танар үлэ толоруллан, объект үлэһит киирэр курдук бэлэмнээһинэ.

Коллектив ситиһини-гэр ордуу улахан кыла-ты белорус П. К. Хому-товскай, украинец А. А. Яцухно, латыш Э. Э. Вурбулис биригээдэлэрэ киллэрдилэр. Коллектив-на ССРС алта омуугун бэрэстэбиитэллэрэ түм сүүлээхтин үлэһиттэр.

Мехколонна начальнига

П. МИШКИН,

Партийнай таргылтэ секретара В. ПОПОВ,

Профком председателэ М. СИВЦЕВ.

ССКП райкомугар, райсовет исполкомугар, ЫБСЛКС райкомугар

Дьыа-уот, коммунальнай хаһаайыстыба производ-ственной управлениетын коллектива Улуу Октябрь-скай социалистическай революция 70 сыллаах юби-лейин көрсө ийини сыллаабы былаанын 793 тыһ. солк. үлэһит—толорорго ыһымыт эбэһэталиһтыбатын болдубун ийинэ, балаан ыйын 1 күнүгэр, толор-бута ийинэ Советской Конституция күнүн пиле-тетин саҥаланыыһыттан 105-1300 солк. үлэһит толор-рок көрсүһэр.

Олорор дьыалары капиталнайдык өрөмүөннээ-һингэ коммунист Пестерев салайар биригээдэтэ 140 тыһ солк. үлэһит оһордо. Оттон А. Г. Кузьмин са-лайар биригээдэтэ ийини сыллаабы былаанын 123,4 быһыһыан толордо. Механизатордар В. Я. Макаров уонна А. А. Ефремов тодус ыйга ууну таһыыга со-рудахтарын 3400 кубометрүнэн куоһардылар. А. Н. Посельская салайааччылаах санитарнай ырааһыр-дыһы ыһаар биригээдэ эмээ үрдүк таһаарылаах-тын үлэһиттэр.

Урардэһини коллектива Улуу Октябрь бырааһы-ныһыт көрсө өссө үрдүк көрдөрүүлэри ситиһэр туһугар күүһүн-кыаһын түмэр.

Урардэһини начальнига А. ГУЛЯЕВ.
Партийнай таргылтэ секретара Г. ПЕСТЕРЕВ.
Профком председателэ Д. ЯКОВЛЕВ.
Комсомольскай таргылтэ секретара С. САВВИН.

ЭБЭРДЭЛИИБИТ

Улуу Октябрьскай социалистическай революция 70 сыла туолар историческай дататын көрсө пилететка ийини сылын былааннарын оройуонига биһр бастаһынан толорбут «Якутмелиоводстрой» трест мехколоннатын уонна дьыа-уот, коммунальнай хаһаайыстыба производ-ственной управлениетын коллективтарын үлэһиттэр ситиһинилэринэн ийини-истинни эбэрдэлиибит. Оройуон социальнай-экономическай сайдыытын түргэт-тигэ эйиги ийилэр кылаанкыт үрдүктүн сыһаала-нар. Үлэһиттэр аһыттарга үтүө холобурунан буоллулар. Бу ситиһинилэргитин салгыы чингэтиэххит, нэлэр да өттүгэр экономиканы, олоһу-дьаһаабы сайын-нары сажа көрдөбүллэригэр эппиттирдийи үлэһиттэр-хит дикэн эрээбит.

ССКП РАЙКОМА,
РАЙСОВЕТ ИСПОЛНОМА.

1945 снл балаан ыйын 28
күнүгэр ССРС Совнарму
«Физкультура уонна спорт
дьиалларытар комитеттарга
министр улазытар туссарыга
помену оигоруу туһунан» уураа-
а, онтон үс снл буолан баран,
1948 сыллаахха ахсыннык 27
күнүгэр, БСК (б) ПКК ити уу-
раах туслуутун хаамытын ба-
рэбирэнииргэ туһаайыллыбыт
уураага тахсыбыттара. Партия,
правительство спорт уонна физ-
культура сайдыытыгар итинни-
и баалык кылмышыллара үчүгэй
сайдылаллах буолубуттара.
Чуолуан, ити сыдларга Чураылчы
спортсменнара Дальнай Восток
уонна Россия улахан түһүгэ-
рингэр тахсыбыттара.

Ити нэингэ физкультура уонна
спорткомитет председателинн
Саха АССР културатын үтүө-
лэх уоһун Афанасий Кирико-
вич Софронов улаабыт. Оро-
һуонна спорт хас да көрүгүнэ-
рэ тэнигэ сайыннарыллыбыттара.
Сууучча уолаттар, Владимир
Источини штангара, Владимир

Партийнай олох: отчуоттар, быбардар УРУККУ ОЛУКТАРЫНАН

Сибээс оройуоннаады уездьыгар былааннар ба-ры көрүнүрүнэн туолан ийэлээр. Ол араары ulla кыачыстыбатын, билигин кэм сүрүн көрдөбүлүн, ылар буоллааха, радио уонна телефон мөлтөхтүн үлэтиниллэрин, почта хо-буутурун туһунан көпөстүн намыраабат. сибээс уездьыгар хайнык эмэ уларыта тутууну, түрү-түгүнүн пэниллиниэ би-лигиниэ туһунан да бил-лини. Отчуоттуур-быы-бардыар партийнай му-ниаха секретарь М. И. Захарова дамылаатын уонна муннах докумуо-нарын кытары биллестэ-хэ, ити туохтана өйдө-нөр: уларыта тутуу ма-наады маннайгы сүһүөх партийнай тэрилтэ бэ-йэтигэр даҕаны садалана илик.

Партийнай тэрилтэлэр-гэ уларыта тутуу дьону-наах суолунан хас бири-дин коммунист үлэ-дэ аһар активной, эппи-этинэни урдэтэр. ССКП XXVII съезин уураахта-рын олоххо киллэрингэ коммунистар баһылыр-көһүлүүр оруолларын си-тиһэр сымаллаах бойбуой дьобуру көрүү буолар. Атын маннайгы сүһүөх партийнай тэрилтэлэр ону бири сыллаарыта экономиканы партийнай

салайыга, тарйыар пар-тийнай, идеяны иитэр-өйдөтөр үлэ-дэ урдэти-либт кирбиилэри бэлэ-тэнэн садалаабытара. Оттон манна? «Экономи-ческой кирбиилэри са-гаан быһаарбакка төп-сөтүннүбүт, — диир эи-лини дамылааха. — Уезд начальнига коммунист С. Н. Дьячковский ону чуол-кайдырға өссө муус үс-тарта сорууда кылбыта да, толоро илик». Бой-буой дьобуру көрүү ор-дук хамсатылаах дьа-һааха партийнай Устаабын толоруу туһунан комму-нистар отчуоттарын ие-тин, кинилэри кытары биридиллэн бэснэдэлэ-ни, олоро олобуран ха-рактеристикалары суру-йуу буолуохтаахтара. Ол манна суох. Коммунистар активностарын сиэркилэ-тинэн буолуохтаах. Кө-рүү муннугун туһунан муннааха бири да тыл ахтылыбата.

Биллэр турар, итинэн коммунистар активностар-га сүтэ диэбэпит. Ки-нилэр — коллектив төһүү үлэһиттэрэ, обществен-най тэрилтэлэри сала-йыга үгүс биризмэлэ-рин, сырларын ашыл-лар. Коммунист Е. Д. Ноговицына салайар профсоюзнай комитета үлэһиттэри оттугунап.

мууһунан, транспортууна хааччылыгы; кинилэр сыныалантарын тари-йыгы ымыпты үлэ-дэ уоп-сай билигини ылар. ССКП чилиэннэргэ кан-дидат Т. Е. Илларионо-ва салайар комсомоль-ской комитета оройуон-ниан туттуутунан буолар «Рекорд» уонна «Друж-ба» производственной коллективтар үөсүлүн-нэригэр үтүөлээх. Оро-йуоннаады XXII комсо-мольской конференция кыттылаахтара «Диа-лог» кулуун «Надежда» сөсүлү үлэһиттэрин ма-наады комсомолоттар тар-йыар дьобурудаахтарын итэһэин тураллар. Да-мылааха итин төгө С. Н. Дьячковский партий-най муннаахтары бэлэ-нэһингэ улахан көмө-тө, Е. Д. Ноговицына, Т. Е. Илларионова итэ-рестэргэ эбэлэспэтэрэ, дьон кыһалатын туруор-саллары бэлэһэтэннэ.

Буоллар даҕаны мун-нааха коммунист А. А. Константинова, пенсио-нерка буоларынан, кол-лектив үлэтин-хамнаһын итэрийдиргэбэтэ, онно ороослото, партийнай үлэ-дэ улахан опыткаах М. П. Аманатова сана үлэһитчилэргэ көмөтө кырата, партийнай му-ниахтары бэлэһэтэннэ.

кыттыбата критикала-нылар. Оттон коммунист Н. И. Харлампьев об-щественной активносто ахтылыбата, мөлтөхтүн үлэһиттэ сэмэлэминит-тэн түмүк өстөтөн, «көн-нөрүнэн» АТС дьэитин өрөмүөннэбэтэ ситиһин быһымытын сыналал-мыта өйдөмөт. Сэттэ-дэ коммунистан үстэрин пассивной арыныбыт. Итинэн отчуотка этили-бит: «Биһиэхэ барытын секретарь оңоруохтаах, тарйыһаах дьон санаа олохсууна хаалбыт», — диир тылары эбэн иэ-биһиэхэ. Вөрүкүтэ суох хартыына тахсан нэлэр. Манайкы быһыга-май-гыга партийнай тэри-дэ сороһор партийнай үлэ саамай тутуах да бол-пурустарын ныйаан бы-һаарбат. Холобура, дьону кытары үлэни, кинилэр-гэ сөстөөх үлэһиттэр нас-тарыйыныны үөсүтүн болпуруоһун ылан көрү-бүт. Дамылааха эти-лини: «Социалистиче-ский куоталаһы мөлтө-түлүннэ, иккүс кварта-лаады түмүгү көрүү олус койутатылыныа, түмүк хас биридин киниэхэ тиридиллэн испэт. Оңу-оха Е. Д. Ноговицына ир-дэбилэ суога, председа-тели солбуйааччы эконо-мист А. А. Окочешников дьону кытары үлэһэбэ-тэ, куоталаһыны кө-бүлэбэтэ диэртэ. Ма-нааха партийнай конту-руол кэмнэргэ олохто-модо. Экономической

үөрэхтээһин мөлтөх. С. Н. Дьячковский ирдэ-би туруорунуу пропа-гандист А. А. Окочешни-ков солото суох аатыран адыас арыах занятиены ытта». Уезд начальни-тин солбуйааччы Г. Н. Макарова этэр: «Пере-возка отделыгар үлэһит-тэр ортолоругар итэр үлэ ордук мөлтөх. Бири-тылы булсарбыт ырааан иһэр. Массынабыт суох буолан оһорнай лууһар-бытыгар почтаны илдьэн биэрбэпит. Кыргыттар ырааан үлэ-дэ иһэр эппи-этинэ үлэһиттэр курдук сааналлар. Наһаа сата-рылдьыт. 14 почтовой отделениелар б. т. т. г. а. р. үлэһиттэр устүдүбүтэ олус кыһаан. Директивэ, Мугудайдаабы. Сыла-наабы отделениелар үлэ-лиир дьыллэ-дэ тымы-йаалар, үлэһиттэ-дэ кы-һын иһэриттэн санаар-дымылар». Оттон ЛТЦ-3 начальнига Г. П. Васи-льев ордуу тыа сиргэр үлэһиттэр монтердар орто-лоругар дьисциплиныа мөлтөбүн. ол үрдүнэн контуруол көрдөбүл-тэ эппи-этинэбэтин ыла.

Дьэ ити курдук, үлэ-дэ урукку олуктарынан сы-һан иһэр. Оттон почта сырытыта, радио, телефон үлэһиттэр үлэ-хамнас төр-дүтүн уларыта тутулу-надына, маннайгы сү-һүөх партийнай тэри-дэ ону уоттаахтык-күөстэ-хтик сүрүннэстэринэ эрэ түпсүөхтөрө.

И. ОКОЕВОВ.

Бочуоттаах аат ингэрилиннэ

Уунар көлүөнэни комму-нистический иитингэ уонна үбэтигэ үтүөлэрин иһин Чурапчытаады 13 №-дээх профессиональной, техни-ческой училище директо-руйар Максимов Михаил Михайлович Саха АССР Верховный Советын Пре-зидиумун бу дьыл алтын-ны 1 күнүгэ быйаары-нал «Саха АССР оскуола-тын үтүөлээх учуутала» бочуоттаах аат ингэрилин-нэ.

Норуот хаһаайыстыба-тыгар идэлээх рабочай кидиары бэлэмнэһингэ уһун сыллаах дьаһыар-дэ үлэ-дэ үрдүктүк сыа-налаллытынан Михаил Михайлович истинник эбэрдэлибит.

Биһиэхэ эппиэтииллэр

Общественной сүөһү-кыстыгы тарйыныа Карл Маркс аатынан совхоз са-лалатын өттүтүн бытаар-ыты таһаарыллыбытын, кэлим дьаһаллар былаан-нара оңоһулаа илгити ту-һунан хаһыат бу дьыл баладан ыйын 8 күнүгэ-дэ нүмөрүгэр бэчээтэм-мит райсовет исполкомун секретаря В. Федорова «Бэлэм бытаарбыт» диир заметкатыгар ыйыллыбыт итэһэстэр кырдыһаахтар. Олору туоратыга үлэ ба-тар. Ол курдук. Урэх Куэрэ-дэ Сүөсүһүт дьыта баладан ыйын ортотуттан үлэһиттэр, «Эрчим» ферма-таады бу ый ортотуттан үлэһиттэр былаанналар.

Ороһу нирейдэри ыла-ларга тардаты садала-на, былааннамыт 100 нирейтэн 69-на илгити туттарылыныа. Кэстэни дьыттын ытыллар. Оттон кормонезы алтынны 25 күнүгэр үлэ-дэ киллэрэр соруу турар. Кыстына дьы-дэ-дэ бэрдэстии та-һыныга үлэ ытылла сымдар.

Балыһа бу күнүгэ-дэ оттулуныа. Алта саа-с-таахтар үөрөннэхтэ-дэ дьыларигар итигэр систе-ма таһылыныа, теллотра-саста оңоһулуныа. Котель-найга нөсүһү буларыгар совхоз директорын солб-ууааччы Тарасов, олохтору өрөмүөннэтигэр кылаа-бынай инженер Сысолатаи соруудахтанылар. Кинилэр ону алтынны 10 күнү-гэ-дэ койутааһына суох то-лоруохтаахтар. Бу болпу-руостар партком уонна ди-рекция муннааһар дьүүл-дэһилибиттэр.

Маннан ис хоһоонноох эппи-этинэ совхоз парткомун секретаря Г. С. Колесов ытта.

Оройуонна алтынны 15 күнүгэр полити-ческой уонна экономической үөрэх сана дьыла садаланыа. Бу күнүгэ пропагандистар «Уларыта тутууну быһааччы дьылаанан дири-жтэн» диир темага бастакы занятиены ы-тарга бэлэмнээн литератураны кичэллэхтик үөрэтэллэр, итэһитчилэрин кытары бэснэдэлэ-һэллэр.

Отуча сыл учууталынан үлэһэбит Иван Яковлевич Соболев билигин Хадаарга бочуот-таах сыныалаһа олоһор. Педагогической үлэ ветерана политический үөрэх оскуолаты-гар сыл ахсын пропагандистыр.

Синюкка: Н. Я. Соболев итэһитчи Н. В. Софронованы кытары бэснэдэллэр.

П. Окочешников фотота.

Чурапчы оройуонун байыаннай комиссарын БИРИКЭЭНЭ

1987 сыл баладан ыйын 30 күнэ. №125. Чурапчы с.

«Бары буттүүн байыаннай эбэһинэс туһунан» ССРС Сокуонугар олоһурун, 1987 сыл алтынны 12 күнүтэн 16 күнүгэр дьэри 1980—1989 сыллааха то-рөбүт гражданны дьыныах байыаннай сүлүүсүлэ-дэ ытыгы биллэрииллэр.

Ытыгылыбыт күнүгэ дьэри 18 саа-тарын туолбут итинэн ытыгылымыла-рын уһатылыбыт болдохторо ааспыт аҕа савастаах гражданны ытыгылылаллар.

Ытыгыны Чурапчы салиннэтигэр Культура оройуоннаады дьэитигэр пер-сональнай бэбэһинэс ыйыллыбыт күнүгэ, чаасна нэллилэр. Ханык эмэ биричи-нинэн бэбэһини туттаттар гражданны 1987 сыл алтынны 14 күнүгэр оройуон-наады военкоматка калар эбэһинэстэ-хтэр.

Призывной участкаа илдьэ кэллэр:

- а) приписной свидетельствоны;
- б) паспорты эбэтэр төрөбүт туһунан свидетельствоны;
- в) аттестат (диплом, свидетельство) куопулатын эбэтэр үөрэх туһунан дьы-нээх ыспыраакканы;

г) үлэһит эбэтэр үөрэнэр сиртэй үлэ-дэһитилэргэ дуоһунаа, идэ-дэ хаһаан-гыттан үлэһиттэр, үөрэнэччилэргэ уонна студенттарга хаһыс курса эбэтэр кы-лааска үөрэнэр ыйыллыбыт ыспыраак-каны;

д) үлэһит эбэтэр үөрэнэр сиртэй ха-рактеристиканы, ССКП чилиэннэ-дэ уон-на чилиэннэ кандидатура итин таһы-нан партийнай уонна комсомольской би-лэһиттэрин;

е) обороннай аһаактарга нурмалары туттарыы, ДОСААФ үөрэтэр тэрилтэ-ригэр эбэтэр профтех-үөрэхтээһин заведе-ниегар ыйыллыбыт идэлэр тустары-нан удостоверенны уонна ыспыраакка-ны, автомобиль водителин удостовере-ниетын.

Предприятиялар, учреждениелар, та-рилтэлэр, совхозтар уонна үөрэх заведе-ниеларын салайааччылары ытыгылы-быттары наада буолар кэм устатыгар үлэһиттэр (үөрэхтэн) босхолуур уонна ки-нилэр призывной участкаа кэмгэр кэллэлэрин хааччылар эбэһинэстэ-хтэр.

Чурапчы оройуонун байыаннай комиссара майор БЕЛОУСОВ.

Егор Николаев фехтованнеда, Василий Захаров гимнастикада, Борис Тытынышев остуол тен-ниһигэр, Николай Куличкин боксада, Илья Федоров чөлөкө атлетикада, Поликарп Баракса-нов нуууча дартыгар секция-лары үлэһиттэрэ, 1953 сыл-лааха Чурапчы дьахталлара савыхмакка уонна дуобинаа бас-табыттар. Любовь Попова ма-һыдээх сүүрүүтэ республика ре-кордун олохтообута.

Дойдуга физкультура уонна спорт мааскабай буолууттар ССРС Министрдерин Советын 1955 сыллааха таһаарбыт «ССРС норуоттарын спартакна-датыгар бэлэмнэни уонна ы-тыты туһунан» уураада улахан суолталаһыта. Ити нөүгө сы-лыгар ССРС норуоттарын бас-тамы спартакнада ытыллы-быта. 1956 сыллааха Дария Кладкина тыа өйүн дуобаты-гар күрэхтэһитигэр саха дьахталларыттан бастакынан Россия чемпионатын үрдүк аа-тына ылбыта. Ниян Россияда үс

тогул, республикада адыста бас-табыта.

Оройуонна спорт сайдыты-гар 1966 сыллааха оро спор-тивнай оскуолатын аһыллыта улахан собьттинан буолбута. Итинэн төрүтүнэн ССКП ИК уонна ССРС Министрдерин Со-ветын 1966 сыл атырдыах ыйы-гар таһаарбыт «Физкультураны уонна спорду салгыы сайына-ры дьаһаллар» диир уураах-тара буолбута. Ити оскуолага тренердэр Д. П. Коркин, П. М. Стасов, С. И. Жирков салаат-тарынан албах талааннаах ыч-чигар үөрэнэн, спорт киэн өй-гөтүгэ тахсыбыттары. Кинилэр-тан үс олимпиады сэрэ-саха дьахталларыттан ох сааһан ытыгыта бастакынан маастар буолбут Мария Прытываяны, дуобатчы Ольга Чепалованы, 11 международнай мьлаастаах, 100-тэн тахса ССРС спордун маастардарын ааттатылааха сөп.

Чурапчыга спорт уонна физ-культура кэһини сайдытыгар,

манна өрчүлүбүт ыччигар дой-ду киэн түһүлгэлэригэр тахы-ларыгар быраатты омуктар предствителлэрин көмөлөрө, өйбүлүлэ улахан. Чурапчыга аатырбыт советский атлеттар Александр Ивановичай, Алек-сандр Медведь кэлэн Иван Яры-гин кэстэ сылдьылыа. Казах-ский ССР сүүмүрдэммит хаһаан-даты мэдүттээһинэ, о. д. а. үтүс-элбэх үтүө дьаһаллар са-быдыаллар сөрүмөр. Ону оро-йуонна ытыллар улахан спор-тивнай күрэхтэһиттэр быраа-һыннытын өрө көтөүлүү-лээхтик, албах кинилээх ы-тыллыларыттан да көрүөххэ сөп.

Спорт уонна физкультура сай-дытыгар отун бочуунаах ке-момон тренердэри иити-үөрэтэн таһаарыты, кинилэр үлэлэрин көдүлэһиттэ өйбүл баарын бэлэһэтэххэ сөп. Билигин оро-йуонна 2 Саха АССР физичес-кэй культурада уонна спорт үтүөлээх үлэһитэ, 3 Саха АССР үтүөлээх тренердэра, 3 физ-

ческой культура туйгунара үлэ-лииллэр. Спорт үрдүк чыпчаа-дыгар бастакынан суолу тэлбит олимпиадтар Роман Дмитриев, Павел Пинигин, Александр Ива-нов, кинилэр тренердэр Д. П. Коркин оройуон бочуоттаах гражданнын үрдүк аатын су-галлар.

Чурапчыга спорттивнай оро-йуон аатын салгыы ииттэр иһин ССКП райкома, райсовет исполкома утумнаах үлэни ы-тааллар. Хатылыга, Холтодо, Чурапчыга, Вахсыга спорттивнай саалалар үлэһиттэр. Оро спор-тивнай оскуолатын, өрөмүөн-нүүр-технической предприятие таас парамынан тутулуубут спорттивнай саалаларын үлэ-дэ киллэриллилэрэ буттүүмүт үөрүүтүнэн буолбуттара. Били-гин Карл Маркс аатынан сов-хозка улахан спорттивнай комп-лекс тутулара былааннаа. Спорду уонна физкультураны мааскабай оңоруута уһааһыт-тан ааспыт сыллааха оройуон-на спорт ветераннын совета

тэриллибита. Оро спорттивнай оскуолатыгар ааспыт сыллаах-тан үлэһиттэр чөлөкө атлетика отделениета республикада бил-лэр-костөр ситиһиннээн эрэр.

Норуотка политический ко-нуулу, бааталтан босхолууну сэр-гэ культураны, үөрэди, спор-ду, науканы кэһини сайыныа-рар ылаһы биэрбит Улуу Ок-тябрь ыйан биэрбит сырдык сыдыаһаах суолунан сайдан нэллэбит. Ол баарыдай сайдыт бири көстүүтэ—дойдуга спорт уонна физкультура чэһирин сай-дыта Коммунистический пар-тия уонна Советской правитель-ство норуот туһугар аралды кыһамыһарынан чэһыхай көс-түүтүнэн буолар. Оройуон олох-тохторо, бары советский ку-дуктук, Улуу Октябрь пүт-лээх юбилейин үрдү-дэ төдүлүү быһыытыгар күү-гар көрсөллөр, бары туо-рун, ол иһигэр спорттук нис-дэри аһыа, наныах.

Д. ЭВЕ тар-вал-гэ-с-ни Саха АССР спордун

